

46.4

Hvidovre Lokalhistorie

19. ÅRGANG NR 4 DECEMBER 2001
Historiens Hus Hvidovre

Alarmpladsen 3
Avedørelejren
2650 Hvidovre

Reserveret Post Danmark

(Vedea)

Hvidovregade. Er iflg. **Bivejsfortegnelsen**, Vej no.13.

Dec. 1897. 2.392 favne = 4.504,42 mtr. 10 – 12 alen bredde = 6,27 – 7,53 mtr.

Dec. 1917.

No.13. Hvidovrevejen fra Rødovre Sogneskel gennem Hvidovre By til Gl.Køge Landevej.

Den første del indtil Hvidovregade kaldes.: Hvidovre Torvevej.

Den sidste del af vejen kaldes i daglig tale, Mellemdigsvej.

Vejen går til Roskilde Landevej, ved Damhuskroen.

4.504 mtr. i klasse 1 B. 6,3 – 7,5 mtr. bredde, uden grøfter.

Dec. 1927.

No.13 b.Hvidovregade fra Hvidovre Torvevej gennem byen til matr.13bæ. (matr. 13's sydskel).

0755 mtr. i klasse 1 B. 6,2 – 8.0 mtr. bredde, uden grøfter.

Dec. 1932 og 1937.

Nr.13 d. Hv.gade fra Hvidovrevej fra matr.7ap's vestskel, gennem Hvidovre By til hjørnet af Kettevej (lb.nr.15) og Hvidovrevej (lb.nr.13).

1090 mtr. i klasse 1 B 6,2 – 8,0 mtr, bredde, uden grøfter.

Dec. 1947.

nr.25 Hv.gade, fra Hvidovrevej (lb.nr13) gennem Hvidovre By til hjørnet af Kettevej (lb.nr,15) og Hvidovrevej (lb.nr.13).

1090 mtr. i klasse 1 B 6,2 – 8,0 mtr. bredde, uden grøfter.

HVIDOVRE LOKALHISTORISKE SÆLSKAB

Fattiggården i Hvidovre 1862 - 1935. (Foto.:HLA).

Kommende Aktiviteter	sd.02.	Siden sidst.....	sd.03.
Ernst Andersens notater...sd.04.		Hvidovregade engang....	sd.05.
Hvidovregade, Facts	sd.12.	Bogtilbud.....	sd.13.
Simons Batteri	sd.14.	Et par huse.....	sd.16.
Advent - hvad er det?.....	sd.18.	Hvidovregade note.....	sd.20.

Historiens Hus Hvidovre

Alarmpladsen 3

Avedørelejren

2650 Hvidovre

Redaktion.:
Per E.Hansen (ansv), Dan Olsen.

Medlemsblad trykt i 650 ekspl.

Deadline no.4. d. 15 januar 2002.
Eftertryk tilladt mod tydelig kildeangivelse.
Post sendes til vor adresse på Rytterskolen.
Giro 664-9610. ISSN 0902-3046.

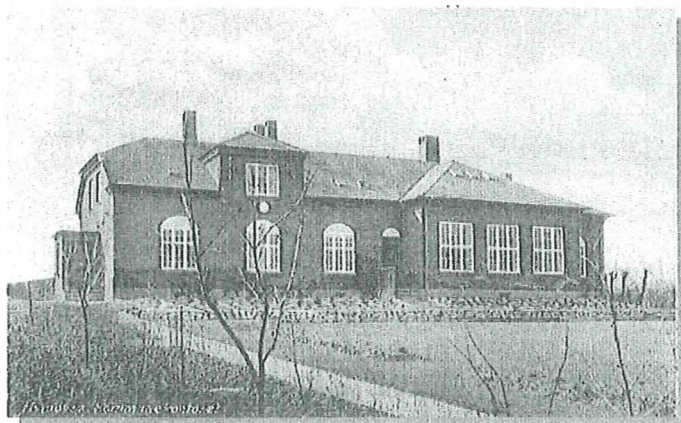
Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv.
Medborgerhuset. Hvidovrevej 280.
2650 Hvidovre. Tlf.: 36 39 21 81.
Tirsdg / Onsdg. kl 13-16. Torsdg kl.16-19.
e-mail: lokalarkiv@hvidovre.dk
Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.
Rytterskolen. Hvidovre Kirkeplads 1.
2650 Hvidovre. Tlf.: 36 47 34 44.
e-mail: hvidovrerytterskole@mail.tele.dk

Kommende Aktiviteter - 2002

14 januar. kl 19.30. Foredrag i Bibliotekscaféen.
Inge og Dirch Janssen fra Amagermuseet og Tårnby kommune, fortæller om tidligere svensk og hollandsk indvandring på Amager.
Foredraget illustreres med diverse lysbilleder.

18.februar. kl.19.30. Foredrag i Bibliotekscaféen.
Etnolog Birgit Andreasen fra Rødovre lokalhistorisk forening fortæller om Rødovres historie.
Der er mange paralleller til Hvidovre, men også historier, som er anderledes.

11 marts. kl. 19.30. Generalforsamling i Bibliotekscaféen.
Den årlige generalforsamling med dagsorden ifølge vore vedtægter.
Bagefter vises en lokalhistorisk film.

Hvidovre
Skole 1902 - 1924.
Kommunekontor -
Rådhus 1925 - 1955.
Byret Dommerkontor
1956 - 2002 ?

Her.... i 1935.

(Foto.. HLA).

Siden Sidst.

v/P.E.Hansen

03.okt. Udflugten til Andelslandsbyen "Nyvang" ved Holbæk var ment som en optakt til Vagn Oluf Nielsen 3 senere foredrag om Andelsbevægelsen i Danmark. Turen må siges at være populær, idet 40 medlemmer, "Bussen fuld", deltog i dette arrangement, med rundvisning, frokost og kaffe med kage.

De efterfølgende foredrag, som afholdtes i Rytterskolen i løbet af efteråret, blev mødt med stor interesse.

07.okt. "Historien i Gaden". Københavns Befæstningsdags arrangement blev i Hvidovre udført under titlen "Militær i Avedøre". En mindeplade blev opsat på stedet hvor "Paradislejren" lå og i løbet af dagen var flere hændelser med til at underholde de besøgende. Ved en voldvandring om aftenen, i mørket, kunne Hjemmeværnet afslutte den gode dag med et show, som omfattede masser af krudt og kugler.

Selskabets tre foredrag har i efteråret drejet sig om "Hvidovre Kommuneatlas". 10.sept. Planchef Judith Lauersen og byplanlægger Karsten Thøgersen, begge Hv.Kommune fortalte om og gennemgik den flotte publikation.

15.okt. "Kommuneatlas og huse i Hvidovre". Historiker Hannelene Toft Jensen holdt et foredrag om de arkitektoniske og historiske værdier ved vore huse og bebyggelser.

12 nov. Poul Sverrild og arkitekt Kirsten Andersen delte et foredrag. Kirsten talte om vores forhold til Avedøre og om den positive udvikling, der er foregået her i de seneste 3 årtier. Poul snakkede om bygningsbevarelse og kulturmiljøer. Han sluttede med at orientere om planerne med oprettelse af en bygningsbevarelseforening i samarbejde med Hv.lokhist.selskab.

Disse tre foredrag var rimeligt besøgte, især det seneste, med Poul Sverrild som magnet.

10.nov. "Arkivets dag". Åbent Hus på en lørdag viste sig at være en god idé, idet ca.30 mennesker, på et tidspunkt, trængtes i de små lokaler. Interessen for lokalhistorie må siges at være god. Det må bemærkes, at en gruppe tyrkiske interesserede medborgere var blandt de besøgende.

Vor deltagelse i "Torvedagene", arrangeret af "Hvidovres Kæmper", resulterede i pænt salg af lokalhistorisk litteratur og ikke mindst i flere nye medlemmer. Selskabet har p.t. 345 medlemmer + 43 institutioner iflg. Dan Olsen.

Ernst Andersens notater. (Vedea).

Redigeret af P.E.Hansen.(nov.2001)

.Vi kan ikke tale om Hvidovres lokalhistorie uden at nævne Ernst Andersen (1903-1976). og hans glødende interesse for Hvidovres fortid.

Han var en ægte hvidovredreng, født og opvokset i et lille hus i Hv.gade 3. Hans far var graver ved Hvidovre Kirke og Ernst blev her på stedet hele sit liv....

...sådan indledtes en beskrivelse af Hvidovres første lokalhistoriker i dette blad, no.4.dec.1988. Man kunne også læse, at han de sidste år, som fuldmægtig på Hvidovre Rådhus, var placeret i et lokale i kælderens, som var stuvende fuld af diverse facts om Hvidovres bøndergårde, matrikler, anekdoter, historier o.lign.

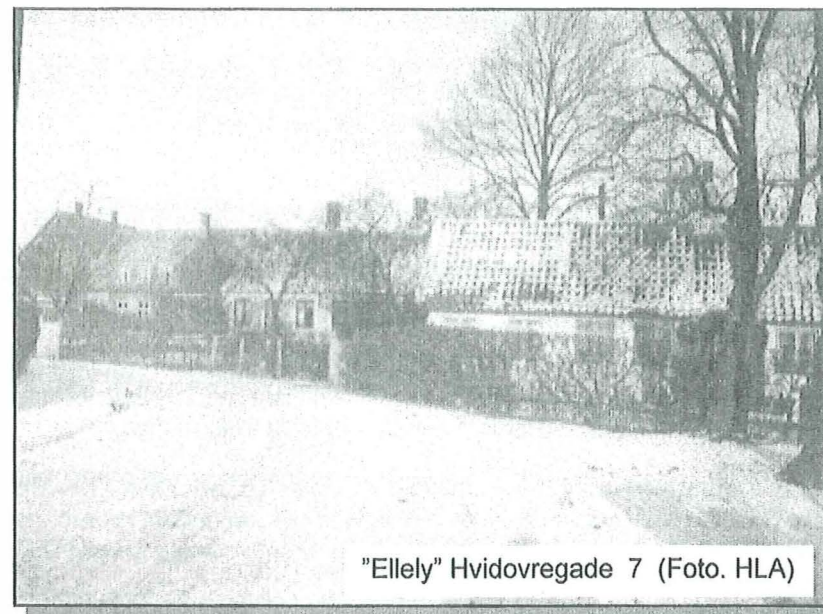
Ved hans død i 1976 blev det meste af dette materiale overflyttet til Hvidovres lokalhistoriske arkiv, som heldigvis var blevet etableret kort forinden med H.O.Nordlund som daglig leder.

Sagerne foreligger med en vis spontanitet. Maskinskrevne ark med diverse rettelselser og tilføjelser og små noter på lapper papir. Det er som at finde en skat af forskellige lokale oplysninger, især fra hans egen periode, År 1900 og fremover.

Dette materiale kan i dag betragtes som ryggraden i Hvidovre lokalhistorie.

Jeg har kigget lidt i bunkerne og bringer her, lettere redigeret, nogle smagsprøver fra Ernst Andersens notater.
(Vedea = ved Ernst Andersen).

Ernst Andersens hus Hvidovregade 3.
(Foto.: HLA)

"Ellely" Hvidovregade 7 (Foto. HLA)

Hvidovregade, som den var engang i 1920'erne (Østlige side)

Grøften langs Hv.gade fra Kildevej lå ret dybt i forhold til Hvidovre Torvevej. (ca. 1,4 mtr.), hvorfor der her i svinget var anbragt nogle afvisersten og en træbom. En vinterdag i 1912, rutsjede her en hyrebil, efter en tur til Hvidovre Kirke, ned af skrænten og væltede om på siden.

Efter arealets opfyldning, på dette sted, byggede købmand Holger Michael Hansen i 1913 en købmands- og beboelsesejendom med stald og udhus. Man skulle ofte selv hente sine varer hos grossisten inde i byen, derfor var det nødvendigt for købmanden at have hest og vogn. Stald og udhus blev senere ombygget til lejlighed. Huset blev i 1945 nedrevet, for at give plads til den nuværende bygning. (Hvidovre Torv 1 - 3).

Hvidovre Torv 5 er en 2 etagers hvid Villa bygget af tømrermester Carl Petersen i 1915. Allerede i 1898 havde han opført "Lykkens Minde" (Hvidovre Torv 7). Det var et hus på 3 etager og 6 lejligheder. Han var dengang lige blevet gift, hvad der vel forklarer stedets navn.

Huset rummede, fra 1909 til 1924, Hvidovres første Sognerådskontor, i en mindre

lejlighed. (I 1922 blev Ernst Andersen ansat her som den første lønnede kontorist i Hvidovre Kommune).

Foran no.7 og no.9, var der en smal forhav. Nabohuset no.9 var meget gammelt.

Her begynder vore dages Hvidovregade. (østlige side).

Hv.gade 1. Var købmand Niels Andreassens forretning med beboelse og ligeledes stald til hest og vogn. Han havde, som gårdene i øvrigt, en mødding ud til gaden. Det var bekvemt når gødningen skulle udføres til markerne.

Hv.gade 3 er også et gammelt hus (Ernst Andersens fødehjem og bopæl). Siden 1915 utvivlsomt det mest fotograferede og kunstmalet hus i Gaden. Under betegnelsen, "Idyl i Hv.gade", kunne der købes reproduktioner af stedet og maleriet har været på udstilling bl.a. i Tyskland.

Hv.gade 5 er udstykket fra no.3 og 7. Er meget gammelt, men en del ombygget.

Hv.gade 7 ejet af Jens Mathisen, der også havde no.9.

Hv.gade 9 ("Ellely") er også ombygget, men af nyere dato.

Her var, i vestenden af huset, en manufakturforretning (1901).

Den ejedes af Jens Mathiasen og frk. Albrechtsen, der også havde forretning på Vesterbrogade 106.

Hv.gade 11-19. = nuværende Hv.gade 1 - 9, før anlæg af Hvidovre Torv.(1951).

Hv.gade 21 er indkørsel til "Åstrupgård" matr.3a, gården havde i ældre tid indkørsel fra Kildevej, som ligger sydligere i Hv.gade, bagom smeden.

Hv.gade 23 var et gammelt hus.

Hv.gade 25 er Smedens hus. Matr.53 er udstykket fra "Holmegården" matr.4, som udflyttede i 1789. (til pladsen ved Hvidovre Station).

Umiddelbart herefter, kommer omtalte Kildevej, der som skrevet, var den oprindelige vej til "Åstrupgård" samt "Torstengården", som også lå her før dennes udflytning.

Kildevej, er iflg. **Bivejsfortegnelsen**. Vej no.17.

1897 og 1917 fra Hv.gade til omkring Brandposten.

14 mtr. i klasse 2. 7.3 mtr. bredde uden grøfter.

Navnet "Kildevej" var rammende fordi vandet i brandposten her, navnlig ved forårstid, løb ovenud. Her lå mod syd et hus for brandsprøjten.

Brandposten havde to afløbstude 1 for gående og 1 for kørende, som medførte tøndes til vandet. Posten var i kraft af materialet (en udhulet træstamme) og den store løftehøjde for vandet, samt den lange og tunge pumpestang og på grund af slidtage ikke just af høj ydelsesgrad..

Hv.gade 27 - 37 gartneriet "Godthåb" lå på "Holmegård"'s gamle gårdsplads.

Sprøjtehusets grøft langs østsiden af gaden, helt til matr.2d, var ikke rørlagt og meget vandførende, fordi den fra nordskellet af matr.54 modtog tilløb fra markerne mod vest. Den var en del af vandløbet, kaldet Bygrøften.

Hv.gade 39 - 41 var Peter.Mortensens eng.

Her lå førhen "Baandsgård" matr.5, samt "Sønderkær", indtil den brændte i 1898.

Vi løb undertiden på skøjter her, i vandhullerne efter de gamle møddinge.

(Peter Mortensen var ældre broder til Lars Peder Mortensen, der lagde navn til "Mortensens gård" matr.7 på nuværende Hvidovre Torv).

Hv.gade 43 - 45. "Stengård"'s gamle gårdsplads (matr.2). Her lå nu et hus med et mælkeforpagtersted. Syd for huset, midt i landsbyen var et gadekær, som blev forsynet af Bygrøften, der i sit videre forløb passerede bag om Fattighuset.

Hv.gade 47.Lå øst for dette gadekær og rummede Gartner Frederik Petersens Gartneri, der som nabo no.47c. havde "Vaskemandens hus og et andet lille hus no.47b. Disse tre ejendomme lå på den udflyttede "Hvidovregård"'s gårdsplads.

Hv.gade 49. Lå syd for gadekæret ud mod Hv.gade og var i flere år en lille grøn plads som blev benyttet af cirkus og andet gøgleri med luftgynger, tivoli m.m. Her blev der i 1916 bygget et hus.

Hv.gade 51 - 53. Var et gammelt dobbelthus, som rummede Hvidovres anden telefoncentral (1915 - 1928). Md. Eriksen passede den første (1904 - 1915). Fattighuset, der lå på adressen no 53a., havde siden 1862 rummet mange ubemidlede skæbner. Det blev endeligt nedrevet i 1935.

Hv.gade 57. Var Blikkenslager Tolver Fischers hus. Hans forretning lå ud mod gaden, hvor der i husets vestgavl var anbragt såvel vindue som dør.

Hv.gade 57a og 57b. To gamle huse (matr.66 og matr. 39b), som lå i smøgen øst bag om Tolver Fischers hus.

Hv.gade 57c. I smøgen lå også, et aftægtshus for "Risbjerggård". (matr.14c). Her boede i mange år gasværksarbejder Ludvig Rasmussen, formand for Sygekassen. (Han blev sognerådsformand i 1942 efter Arnold Nielsens død).

Hv.gade 59. et to-familiehus.

Hv.gade 61 En af de mindste grunde og et af de mindste huse i Hvidovre, sam-

bygget med no.61a.

Hv.gade 63 et gammelt hus, kaldet mælkehandler Emil Petersens hus. Her boede senere Lauritz Olsen, der modtog medalje for ædel dåd, p.gr. af sin indsats ved redningsarbejdet omkring jernbaneulykken i Vigerslev (1919).

(Her går der kludder i Ernst Andersens kronologiske gennemgang af husene. Jeg prøver at rekonstruerer hvad der står skrevet, med div. tilføjelser.)

I det sidste stræde på Hvidovregades østlige side runder vi hjørnet og drejer mod nord. Her ligger på vestsiden.:

Hv.gade 67a. kendt, fordi skatteopkræver og vejmand Niels Hansen boede der.

Og på østsiden.:

Hv.gade 67b. et gammelt dobbelthus.

Tilbage i strædet går vi videre mod øst og på nordsiden ligger.:

Hv.gade 67c. et meget lille hus.

For enden af dette østlige stræde, lå et sted som gårdejer N.Chr.Nielsen i 1909 udstykkede fra "Bakkegården" (matr.9).

(I 1931 ejes stedet, sammen med matr.14b af trioen J.P.Jensen, A.Nielsen og V.E.Andersen. Her blev kolonihaverne "Hvidovrevang" anlagt og eksisterede indtil 1966, hvor bebyggelsen Næsborgvej blev opført.)

På strædetets sydside ligger.:

Hv.gade 69. matr. 62a + b. Det var et gammelt dobbelthus.

Hv.gade 71. eller Vigerslev alle 382.(matr.61), havde også været et dobbelthus, men var siden 1906, blevet hovedejendom for gartner Vilhelm Poulsens Gartneri. (matr. 2g.)

Matriklerne 61, 62a og 62b, blev alle nedrevet for at give plads til en tankstation.

Syd herfor lå ved et lille stræde, Maler Pries ejendom, et gammelt hus. Hans kone holdt i 1800 tallets slutning, en slags skole for enkelte børn. Her har der formentlig i 1700 tallet, været en smedie, idet engen udenfor kaldes "Smedeengen".

Hv.gade afsluttedes på østsiden med en gård (matr.13), som efter en brand i 1883, flyttes nogle hundrede meter sydligere med navnet "Eriksminde". På pladsen ud for denne ejendom stod kommunens vejtrømler, når den ikke var i brug. (Stentromle).

Hvidovregade, som den var engang i 1920'erne

(Vestlige side)

Hv.gade 2 . Her lå et mælkeforpagterhus fra tidligt i 1800-tallet. Det bebos senere af Lars Peter Mortensen, den sidste bonde på matr.7 "Mortensens gård".

Hv.gade 4. Var adressen på matr.6 "Nørregården".

Hv.gade 6-8. Det gamle hus lå på lodden (1 1/4 td. Land), der blev drevet som et gartneri, ejet af gartner O.P.Andersen.

(De nævnte ejendomme blev ryddet i 1951, for at give plads til Hvidovre Torv).

Hv.gade 10-12. tilhørte Peter Jørgensen, et gammelt hus, hvor der en overgang før 1902 var sylokale for Hvidovre Skole og skolestue for nogle af eleverne.

I Peter Jørgensens have, var opstillet bistader.

Hv.gade 14-16. Lorenz Hansens gård "Ørgården" eller "Højgård" (matr.8.)

Hv.gade 18. Huset, der tidligere havde været Degnebolig, grænsede mod vest op til "Klokkergrafen". Det var en åben plads, hvor der stod noget vand.

Her løb vi på skøjter om vinteren. Pladsen havde i fællesskabets tid været brugt til opmagasinering af bøndernes større markredskaber.

Hv.gade 20. Syd for degneboligen lå matr.2e ved et smalt stræde ned til gaden. Her var i midten af 1800-tallet et mindre Hvidtølsbryggeri, som gav anledning til

navnet "Bryggeristræde".

(Hvor meget øl, der er brygget her, står hen i det uvisse. Folketællingen for 1845 anfører Lars Hansen, der bor her, som Husmand, der handler med Gjær).

Senere købes ejendommen af Jens Larsen. Han havde tidligere arvet et gammelt hus, som lå oppe ved gaden og herfra dyrket gartneri på lodden matr.45. Det var toften efter de udflyttede gårde "Stenshavegård" og "Skelgården".

Herfra solgtes i 1901 en grund til den nye skole. (nuv.:Dommerkontor).

Hv.gade 22. Var også udstykket fra matr.45. Her var et nyt hus blevet opført.

Hv.gade 24. Den nye skole blev opført her i 1902. På tomten efter de tidligere ovennævnte gårde.

Hv.gade 26-28. "Bakkegården", engang ejet af Kommandør H:E:Bluhme. Han var kendt for sine opmålinger på Grønland og som søn af Danmarks daværende Premier- og udenrigsminister, C.A.Bluhme.

Hv.gade 30-32. Også en gård, "Baunebakkegård" tæt knyttet til "Bakkegården".

Hv.gade 34-36. Et ubebygget jordbrugersted på tomten efter den udflyttede "Høvedstengård".

Hv.gade 38. Huset lå på "Bredalsgården"'s gamle tomt og rummede Madam Erikssens købmandsbutik. Hun havde tillige, fra 1904, telefoncentralen indtil 1915, hvor Københavns Telefonselskab overtog.

Hv.gade 40. En tom grund.

Hv.gade 42-44. To huse efter hinanden, lå på tomten efter "Strandegård", hvor Ole Jensen engang huserede.

Hv.gade 46. Her lå resten af den gamle gård "Tvingsager".

Her havde Anders Jacobsen engang sin smedie og samtidig gartneri.

Sønnen Jens Andersen byggede et nyt hus på stedet og kaldte det "Fælles Flid". ("Strandegård" og "Tvingsager" var 2 halvgårde med en særlig historie omkring udskiftningen)

Hv.gade 48. Gartneri på lodden med et hus på tomten efter "Friheden".

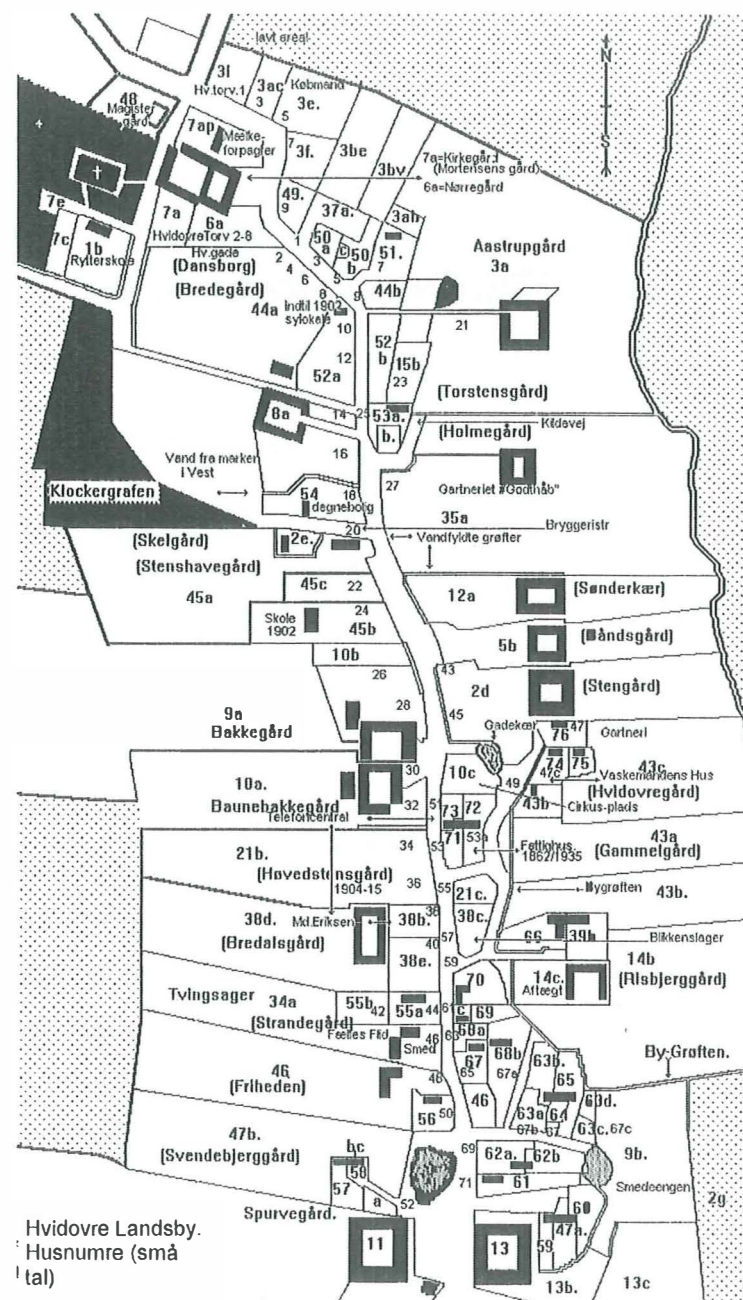
Hv.gade 50. Ligeledes et hus på "Friheden"'s tomt.

Hv.gade 52. "Spurvegården" med sine marker som en afslutning på den sydlige landsby.

NB. Gårnavne som er nævnt er vejledende, idet de fleste gårde først blev navngivet efter udflytningen.

I fælleskabets tid er det ofte bondens navn, der knyttes til gården.

(eks.: Ole Jensens gård eller måske Kirkens gård o.lign.)

Hvidovre Landsby.
Husnumre (små
tal)

Kort v.
PEH.

Hvidovregade Facts. (Vedea)

Indtil 1904 var der grøfter langs begge sider af Hvidovregade. Træbroer førte over grøften til ejendommene. Flere af ejendommenes hække var klippet så de dannede en portal over indgangslågerne.

1904 lagdes de første kloakrør i den da nedlagte grøft.

1906. Blev der trukket telefonledninger i Hvidovregade.

(luftledninger).

1919. Blev der trukket elektriske ledninger i Hvidovregade.

(luftledninger).

(Allerede i 1913 forelå der på et sognerådsmøde (d.4/12) , anmodning fra Hvidovre Grundejerforening om opsætning af lygter i byen. Sognerådets svar, der var negativt, sluttede med : "medens man ikke ser sig i stand til, foreløbigt, at anskaffe lygter".

1920. Husnummerering i Hvidovregade blev foretaget for strækningen fra Hvidovrevej, Hus no.1 (matr.3 i) og hus no.2 (matr.7 ap) til udførelsen i I.G.Smiths alle (matr.13 b) nr.71 og Spurvegården (matr.11 a) nr.52.

1938. Kloakledninger nedlægges i Zone II.

1951. Som følge af anlægget "Hvidovre Torv", Blev husnumrene Hv.gade nr. 1,3,5,7,9,, samt 2,4,6,8 inddraget under Hvidovre Torv.

195x. Hv.gade, udfor matr. 11 bm blev nedlagt som vej og i stedet ført langs nordskellet af matr. 11 bm. til Hvidovrevej. Det nedlagte stykke vej bag om Risbjerg Kirke blev dog etableret som gangsti.

Små reguleringer oppe i Hv.gade blev foretaget udfor matr. 9 a, 10 c og 71.

Bogtilbud fra Arkivet til Selskabets medlemmer spar mere end 50%.

Julen er over os.

Det er gavetid, og i år har arkivet et ekstraordinært tilbud. Takket være en rar trykker, kan vi tilbyde den nye bog om Strandvang til under halvdelen af den ordinære pris på kr.60,- Lokalhistorisk Arkivs Hans Chr. Thomsen har sammen med Svend Mortensen skrevet en bog om det sydlige Hvidovre, som rækker langt ud over den foreningshistorie, som er bogens emne.

Andetsteds i bladet findes en smagsprøve fra bogen.

Ved forevisning af dette blad,

kan medlemmerne købe bogen for kun kr.25,-

Hans Chr. Thomsen og Svend Mortensens bog om Strandvang,

kan købes på Hvidovre Kommunes Lokalkiv
Hvidovrevej 280, 2650 Hvidovre.

åben.: Tirsdag/Onsdag kl.13 - 16. Torsdag kl. 16 - 19.

Forevisning af denne kupon giver adgang til at købe
1 ekspl. for kr. 25,- (Normalpris kr.60,-)

Følgende historie er hentet i den nye bog.:

"Strandvang" en grundejerforening ved Hvidovre Strand.
Publikationen er resultatet af et godt samarbejde mellem -
Arkivet/ Hans Chr. Thomsen og Grundejerforeningen/ Sv. Mortensen.
En vellykket indsats og lokalhistorie, så detbatter.

Simons Batteri.

På et kort fra 1917 kan man se, at Strandvang på matriklerne 6d og 7b har haft en militær tilstedeværelse i form af et batteri. I 1986 lavede Skat Danfil, der var Bette Fifs yngste søn, en erindringskitse om *Simons Batteri*, som det blev kaldt.

"Sandsynligvis er jeg en af de få nulevende, der har kendt Langhøj før den i 1914 blev til "Simons batteri". Da myldrede det med arbejds-soldater, og på kort tid var der gravet en 2 m bred siksakformet skyttegrav gennem højen og ca 50 m til hver side, hvor der blev lavet 2 kanonstillinger i hver.

Midtfor i højens sydøstside blev bygget 3 rum på ca 20 m² hver til telefon og telegrafcentral, soverum, køkken og værksted. I nordøstsiden blev lavet tilsvarende rum overdækket, men åbent ud til strand og bugt. I dette rum var kikkerter og periskop til overvågning af hav og landområdet. Der var også lysblink til vagtskibene.

I nordvestsiden ligeledes 2 tilsvarende rum med indgang fra såvel foran og bagud som ind i skyttegravnen, beregnet til kanonammunition og sprængstoffer o. l. Det hele var omgærdet af et 4 - 5 m bredt pigtrådshegn med en åbning mod Strandmarksvej.

Lige indenfor var en barak der blev udnyttet af infanterivagtmandskabet, der kom fra Avedøre kaserne. Engang imellem kom feltartilleriet og besatte stillingerne og prøvede kanonerne.

Nogenlunde sådan så der ud, og jeg havde som en af de få, fri adgang til det hele, på grund af det kontakforhold det faste mandskab fik med mine

forældre, der boede for enden af Strandmarksvej.

Der var 8 mand fast stationeret i højen. De blev kaldt ingeniørsoldater. Det var ingeniører, polyteknikere og højere uddannede håndværkere. De skulle selv lave deres mad på skift.

En skønne dag kom en meget ulykkelig "kok" ned til mor og spurgte om hun ikke kunne hjælpe dem med noget mad den dag. Han havde svedet ærterne og flæsket. Jo, sagde mor, kom du bare med det til grisene, så slagter jeg nogle kyllinger og så kan I komme herved og spise.

Disse soldater kedede sig, men med deres færdigheder og kundskaber producerede de masser af husflid fremstillet af hylstre fra gevær- og kanonammunition, kobberledninger, tin, zink og bly og hvad de ellers kunne få fat i fra hærens depoter. Resultatet var standerlamper, bordlamper, skåle, fade, askebægre, skrivesæt, papirknive og måske også bronzetidsvåben.

Vi fik noget af det, men det er væk nu. Tilbage blev smadrede telefoner, centraler, husgeråd og og andre rariteter, og det hele blev jævnet. Hvis man i dag graver 4 - 5 meter ned i højen vil man finde efterladenskaber fra de "vikinger" der var der fra 1914 - 18.

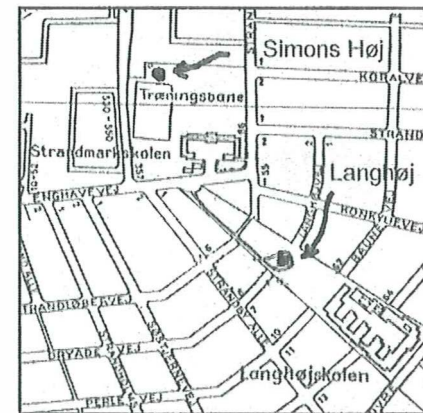
Første gang i Hvidovre Avis 17.09.1986.

NB.

Der er en vis usikkerhed omkring de to høje, Langhøj og Simons Høj. Dels om det er gravhøje fra vor fortid eller om det er naturlige forekomster i terrainet. I hvert fald er Langhøj fredet af nationalmuseet pr. 6 jan. 1951. En redegørelse af de faktiske forhold vil blive behandlet senere, her i bladet.

Red.

(Kortgrundlag.: Copyriht. Kort & Matrikelstyrelsen, Rentemestervej 8, 2400 Kbhvn Nv.)

ET PAR HUSE I

Hv.gade 38. Huset lå på "Bredalsgården"'s gamle tomt og rummede Madam Erik-sens købmandsbutik. Hun havde tillige, fra 1904, telefoncentralen indtil 1915, hvor Københavns Telefonselskab overtog.

HVIDOVREGADE

Hv.gade 57. Var Blikkenslager Tolver Fischers hus. Hans forretning lå ud mod gaden, hvor der i husets vestgavl var anbragt såvel vindue som dør.

ADVENT - hvad er det ?

Så er det atter tiden, hvor vi tæller ned til årets to store begivenheder, nemlig Julen og Nytåret.

Specielt Julen reklameres tidligere for hvert år. I hvert fald begynder forberedelserne allerede i løbet af november måned, der skal jo skabes omsætning. Hos børnene bliver forventningerne skruet op, dag for dag, ved hjælp af nedtællinger i form af kalenderlys og diverse julekalendere, enten i hjemmet eller via TV's store udbud af forskellige julerier.

Lige nu fejres Advent, symboliseret ved kransen og de fire lys.
Hvorfor gør vi det og hvad er Advent ?.

Slår man op i et leksikon finder man følgende forklaring.:
Advent er kirkeårets sidste fire uger før jul og begynder tidligst sidste søndag i november. Navnet, som kommer fra latin (adventus), kan oversættes med snarlig komme, forventning, glædelig ankomst el. lign..

Det betyder altså glæden ved Jesu fødsel og/eller forventningen om hans senere genkomst. (Som det ønskes i bønner.: ...komme Guds rige).

Skikken er bare meget ældre end den kristne kirkes optakt til Jesus Kristus. Allerede de gamle grækere kendte fænomenet. På græsk hed det, Epidemi (epi = ned over, demos = folket). I vor tid har ordet fået en negativ klang, men meningen var oprindeligt glædelig forventning, en fest i betydningen.: Guderne viser sig. Specielt guden Apollons fødselsdag var en epidemifest.

Man talte altså om adventus i forbindelse med optakten til større begivenheder. Det kunne være forberedelser til offentlige festdage, f.eks. regentens eller andre prominente personers fødselsdag. En periode, hvor der blev indbudt gæster fra fjern og nær, indsamlet forråd, pyntet op og gjort klar til en stor fest.

Solhverv, som er en hedensk fest, gjorde også brug af adventus. Her var det solen og dermed lysets snarlige sejr over de mørke magter, som blev forberedt. Det er nok denne hedenske skik, som blev overtaget af de kristne og tillempet kirkeåret som vi kender i dag.

Brugen af adventskrans kommer til Danmark omkring første verdenskrig. Skikken kom til Åbenrå i 1915, hvor den første krans var tændt i Sct. Nicolai kirke. I Sønderjylland var kransen almindelig i 1930'erne, og bredte sig herfra til det øvrige land.

En adventskrans er monteret med fire lys, og kun fire. Adventstiden havde i den romersk-katolske kirke præg af bod. Man skulle i tiden forberede sig på Herrens genkomst, rense sig og gøre bod. I kirkens liturgi er violet, bodsfarven. Derfor violette bånd på en adventskrans. (Rød er kirkens farve for glæde og nogle syntes Glæden er vigtigere end Boden).

I Sønderjylland tændes hver søndag et lys mere for hver uge, medens man på Sjælland tænder alle fire lys hver uge. Den sønderjydske måde er den ældste og sikkert den rigtige. Den symboliserer mere og mere lys til kulmination på årets mørkeste tid.

Inspiration.: Jørn Jørgensens bog.: "- så ved jeg julen kommer". (1975)

Posten skal ud. (Foto.:HLA)

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab ønsker hermed vore medlemmer, venner og bekendte, en glædelig Jul og et godt Nytår.